

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375
București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax: +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 423
din data de 02.11.2011

Dosar nr.: 88/2011

Petiția nr.: 1385/28.02.2011

Petent: A I:

Reclamat: S.C. Cancan Media S.R.L.

Obiect: Articol cu caracter discriminatoriu la adresa persoanelor de gen feminin originare din regiunea Moldovei.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. I: A cu domiciliul în loc.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. S.C. Cancan Media S.R.L., cu sediul în București, b-dul Lacul Tei, nr. 1 bis, etaj 3, sector 2;

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta susține că articolul publicat în data de 25 februarie 2011 în ediția online a ziarului Cancan aduce jigniri la adresa femeilor originare din regiunea Moldovei.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresele cu nr. **1738/10.03.2011** și **1739/10.03.2011** părțile au fost citate pentru data de **05.04.2011**, dată la care niciuna dintre părți nu a fost prezentă.

IV. Susținerile părților

Susținerea petentei

4.1.1. Prin memoriul înregistrat cu nr. 1385/28.02.2011, petenta a susținut că în ediția online a ziarului Cancan din data de 25 februarie 2011 a fost publicat un articol cu referire la o preselecție ținută în Iași, în care s-a făcut o descriere generalizată a femeilor din regiunea Moldovei: "A B , oripilată de motto-ul favorit al moldovencelor: Sî ni duceți la București"; "Mai multe fete din zona Moldovei au un impuls nativ de supraviețuire și un stil propriu de a reuși în viață. Au dovedit-o din nou miercuri..."

4.1.2. De asemenea, petenta sesizează și comentariile postate de cititori de genul "așa este, toate moldovencele sunt curve, nu vă mai....(...) moldovencele (nu toate) sunt disperate să ajungă la București, ce sa facă acolo la Vaslui, Botoșani, Suceava, Iași etc în afară de prostituție și chat nu știu, am stat 4 ani în Moldova și știu cum sunt ele, multe sunt puturoase în pat dar ar face orice să scape unde sunt, au în genă sexul anal, oral și bineînțeles perversitățile și băutura".

4.1.3. Petenta susține că a contactat atât telefonic cât și în scris prin e-mail redacția Cancan, neprimind însă niciun răspuns.

4.1.4. Petenta precizează că este de naționalitate moldovenească și susține că este inacceptabil ca un site public să afișeze astfel de articole cât și comentarii necenzurate, iar repetitivitatea afirmațiilor/publicațiilor de acest gen aduce prejudicii atât imaginii sale cât și imaginii celorlalte persoane din regiunea Moldovei.

4.1.5. Prin adresa cu nr. 2368/05.04.2011, petenta a susținut dinnou faptul că pe pagina cu articolul în cauză au fost postate comentarii cu conținut discriminatoriu și un limbaj nedecvat unei reviste publice la care au acces toate persoanele. Aceste comentarii, postate în rânduri repetate de anumiți cititori au creat un cadru degradant pentru persoanele de gen feminin din regiunea Moldovei, redacția Cancan având un comportament pasiv în permiterea publicării acestor comentarii.

4.1.6. Totodată, petenta solicită ca C.N.C.D. să ia în considerare că o parte din comentariile conținând injurii au fost șterse, dar că, în continuare, partea reclamată neglijează comentariile de acest gen în alte articole.

Susținerea reclamatului

4.2.1. Prin adresa cu nr. 2349/04.04.2011, partea reclamată a susținut că articolul sesizat nu inițiază vreun demers jurnalistic de restricție, excludere pe baza apartenenței la un anumit grup de persoane față de alte persoane astfel cum definește O.G. 137/2000 o faptă care să atragă răspunderea contravențională. Autorul articolului relatează fapte petrecute la o preselecție în cadrul unui eveniment public: o parte din concurențele prezente la un concurs și-au descoperit sânii pentru a convinge juriul de calitățile lor fizice.

4.2.2. Reclamatul susține că autorul articolului nu generalizează: afirmația este clară "mai multe fete din zona Moldovei" și nu "fetele din Moldova", ci doar cele participante la concurs, iar dintre acelea cele care au ales să aibă mai multă atitudine dezgolindu-și sânii.

4.2.3. Partea reclamată susține că autorul a fost el însuși contrariat de atitudinea participantelor, dovada fiind afirmația "sugestia...(A B) a fost prost înțeleasă de către concurențele care au început să se dezbrace pe loc". Gestul în sine nu e catalogat ca șocant ci îndrăzneț în cadrul unui concurs televizat și nu are legătură în mod special cu zona Moldovei. În acest sens, este clară și următoarea frază: "Ea a notat ceva în carnetelul aflat în fața sa, ulterior comentând îndelung incidentul cu colegii săi

jurați, mult mai obișnuiți cu astfel de concursuri". Partea reclamată susține că au fost sute, dacă nu mii de relatări în presă despre astfel de relatări ale concurenților la diverse concursuri care se prezintă într-un stil propriu cu accent pe calitățile fizice, și nu toate aceste concursuri având loc în zona Moldovei sau toate participantele fiind din zona Moldovei.

4.2.4. În ceea ce privește comentariul sesizat de petentă, reclamatul a susținut că, în conformitate cu art. 10 al Convenției Europene a Drepturilor Omului "Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi și comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere".

4.2.5. Totodată, partea reclamată a susținut că, în conformitate cu prevederile CEDO "libertatea de exprimare privește nu numai "informațiile" sau "ideile" apreciate favorabil sau considerate ca inofensive sau indiferente, dar și pe cele care contrariază, șochează sau neliniștesc; aceasta este exigența pluralismului, a toleranței și a spiritului de deschidere într-o societate democratică. Instanța europeană a evidențiat întotdeauna importanța crucială a libertății de exprimare, ca una dintre condițiile prealabile ale unei bune funcționări a democrației".

4.2.6. Astfel, comentariul este o opinie a unui individ și nu a autorului articolului în cauză. Impactul asupra publicului, dimensiunea socială, dacă aceasta există, este una cel puțin moderată pentru că individul în cauză nu este consacrat ca un model de opinie, chiar dacă această opinie contrariază, șochează sau neliniștește.

4.2.7. Totodată, partea reclamată susține că nu are dreptul să limiteze un individ să-și exprime opinia, având calitatea de editor care încurajează comentariile vizitatorilor, ca un scop al jurnalismului.

4.2.8. În concluzie, partea reclamată susține că autorul articolului relatează un fapt real cu accente de ușoară ironie care e clară încă din titlu, pentru care acesta utilizează o licență poetică. Articolul nu poate fi calificat ca unul discriminatoriu, întrucât autorul nu-și exprimă nicio părere defavorabilă generală asupra vreunui grup de oameni și care i-ar împiedica pe aceștia să se bucure de drepturile și libertățile cetățenești sau ar atrage asupra lor o atitudine de respingere din partea unui alt grup de persoane.

4.2.9. Referitor la conținutul comentariilor, partea reclamată specifică faptul că editorii site-ului elimină în general acele comentarii care jignesc, conțin cuvinte injurioase, discriminează etc. Neexistând un soft de identificare, comentariile rămân un scurt timp pe site, având în vedere că există cca 100 de articole publicate în 24 de ore. Comentariile sunt de obicei eliminate și dacă sunt sesizați de cititori.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul este sesizat cu publicarea unui articol cu tentă discriminatorie la adresa persoanelor de sex feminin din zona Moldovei. Petenta se plânge și de comentariile cititorilor la acest articol, cu conținut discriminatoriu și un limbaj nedecvat și care au creat un cadru degradant pentru persoanele de gen feminin din regiunea Moldovei.

5.2. În drept, Colegiul reține că în cazul de față ne raportăm la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau

interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratând pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa

5.3. Pe de altă parte, dreptul la libertatea de exprimare este garantat în Constituția României, care prevede în art. 30 alin. (1) și (6) că "(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile." Însă libertatea de exprimare, din perspectiva alin.1 al art. 30 trebuie coroborată cu alin.2 din art. 30 care prevede în mod expres că "(2) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine."

5.4. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: "orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare" însă precizează în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: "exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora."

5.5. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că **numai prin respectarea „îndatoririlor și responsabilităților” ce-i revin, presa își îndeplinește funcția esențială într-o societate democratică.** fără a depăși anumite limite, mai ales în privința reputației și drepturilor altor persoane, având misiunea de a comunica informații de interes public, în înțelesul dat acestei noțiuni în jursiprudența sa. În acest sens, "Presa joacă un rol esențial într-o societate democratică. Deși nu trebuie să depășească, între alte limite, și pe aceea a protecției reputației altora, **este de datoria presei să transmită informații și idei cu privire la toate chestiunile de interes public**

5.6. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care aceasta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discutări a chestiunilor de interes general, și în particular libertății presei, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra.

5.7. Raportându-ne la aspectele care fac obiectul petiției deduse soluționării, Colegiul constată că acestea vizează conținutul unui articol redat în revista online „CanCan” în data de 25.02.2011, în opinia petentei, aducând atingere dreptului la demnitate personală, pe considerentul apartenenței regionale, în speță la femeile din regiunea Moldovei. Astfel, sub aspectul individualizării și al conținutului articolului, reținem că partea reclamată a publicat materialul intitulat „A B”, oripilată de motto-ul favorit al moldovencelor: Sî ni duceți la București”. Articolul se referă la faptul că anumite persoane de gen feminin, în timpul castingului organizat pentru emisiunea „Next Diva” s-au dezbrăcat pentru a-și arăta formele. Articolul face trimitere directă la persoanele de gen feminin din zona Moldovei și arată următoarele: "Mai multe fete din zona Moldovei au un impuls nativ de supraviețuire și un stil propriu de a reuși în viață. Au dovedit-o din nou miercuri, la castingul organizat pentru emisiunea „Next Diva”, unde au luat cu asalt sala în care se organiza preselecția....Sugestia sa a fost însă prost înțeleasă de concurențele care au început să se dezbrace pe loc, iar una dintre fete și-a arătat din plin silicoanele, foarte mândră de „investiția” sa...." Petiția se referă însă și la comentariile cititorilor care folosesc un limbaj neadecvat și cu un conținut discriminatoriu.

5.8. Față de acest context, Colegiul reține atât din titlu cât și din conținutul articolului că publicația reclamată relatează o situație reală, ce s-a petrecut în timpul unui eveniment, o descriere a acțiunii întreprinse de către o parte dintre concurențe. Din punctul de vedere al conținutului redat de articol, Colegiul consideră că ne situăm în câmpul liberei discutări a chestiunilor de interes general, care vizează evenimente publice ce privesc o anumită comunitate sau un anumit segment al populației. Astfel cum a statuat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, interesul general nu se rezumă la chestiunile politice, ci le include și pe cele sociale sau de alt gen care privesc comunitatea.

5.9. Colegiul trebuie deci să țină seama de un element deosebit de important: rolul esențial jucat de presă într-o societate democratică. Mai mult, Colegiul este conștient de faptul că libertatea în domeniul presei scrise include, de asemenea, și recurgerea la o anumită doză de exagerare, chiar de provocare prin prezentarea unor idei sau opinii care ofensează, șochează sau deranjează (Vezi Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea în cauza Tromso și Stensaas împotriva Norvegiei, parag. 59).

6.0. În raport cu aspectele de fond deduse soluționării, Colegiul nu poate face abstracție de faptul că în cazul unui articol de presă marja de apreciere a autorităților este restrânsă iar protecția libertății de exprimare este maximă. Or, în cazul de față Colegiul observă că partea reclamată acționează în virtutea rolului de presă. Nu se poate ignora caracterul ziarului, acela de satiră și investigație, cu scopul de a sancționa prin umor negru viciile societății românești, cu un pronunțat caracter ironic, umoristic, elitist, obiectiv. Pe de altă parte, materialul publicat se referă la chestiuni sociale, de culise, astfel încât marja de apreciere este mai largă.

6.1. Colegiul reține că în cuprinsul articolului nu se poate identifica o asociere generalizată a unui comportament reprobabil, așa cum îl consideră și unii dintre membrii juriului, cu apartenența la regiunea Moldovei. Referirea, că respectivele persoane de gen feminin erau din regiunea Moldovei, nu s-a dorit a fi o atingere adusă întregii categorii de persoane feminine din acea zonă. Mai degrabă, comentariile și asocierile sunt de natură a produce efecte nedorite, în mod gratuit, asupra acestei comunități de persoane, creând un cadru cel puțin ofensiv sub aspectul demnității.

6.3. Având în vedere caracterul pronunțat satiric, ironic și în același timp elitist al ziarului publicat de partea reclamată, în opinia Colegiului, nu se poate reține că scopul urmărit prin materialul publicat a fost acela de a aduce atingere demnității persoanelor feminine aparținând regiunii Moldova, articolul în sine încadrându-se în limitele libertății de exprimare prevăzute de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

6.4. În ceea ce privește însă comentariile aferente acestui articol, făcute de către cititorii acestui ziar, chiar dacă nu au fost săvârșite cu intenție, produc efectul de realizare al unui cadru definit ca „intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. În acest context, Colegiul recomandă părții reclamate să manifeste exigență în raport cu modul de filtrare a articolelor publicate preum și a comentariilor cititorilor și care apar postate pe site-ul acestui ziar, tocmai pentru a asigura respectarea demnității personale și a principiului nediscriminării, garantate în România prin Constituție și O.G. nr. 137/2000, republicată, care prevede în art. 1: „(1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege. (2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate...” 4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2). Prin publicarea unor articole în ziarul părții reclamate nu trebuie să se contribuie la creșterea gradului de intoleranță față de persoanele de gen feminin.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință ,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate se încadrează în limita libertății de exprimare neintrând sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000 republicată;
2. Recomandă părții reclamate să manifeste exigență în raport cu modul în care filtrează articolele publicate și comentariile cititorilor aferente acestor articole pentru a asigura respectarea demnității personale și a principiului nediscriminării, garantate în România prin Constituție și O.G. nr. 137/2000
3. Clasarea dosarului;
4. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – membru

JURA Cristian – membru

NIȚĂ Dragoș Tiberiu – membru

POP Ioana Liana – membru

VASILE Alexandru Vasile – membru

VLAȘ Claudia – membru

Motivele de fapt și de drept redactate Asztalos Csaba Ferenc. și Cristina Vlad, 2 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu

